Relatio
Dioecesis S. Hippolyti.
1933 – 1939

Beatissime Pater!

Michael Memelauer, Episcopus S. Hippolyti in Germania, ad pedes Sanctitatis Vestrae humillime provolutus, enixibus precibus obsecrat, ut praesentem relationem dioecesanam decreto S. Congreg. Consist. de die 4. Novembris 1918 „de relationibus dioecesanis” accomodatam pro VI. Quinquennio (1933 -1939) super statu dioecesis Sanhippolytanae in Germania gratiosissime accipere dignetur.
Pedes Sanctitatis Vestrae deosculans Benedictionem Apostolicam pro dioecesi sua efflagitare audet

Beatitudinis Vestrae

oboedientissimus et humillimus filius

Ad S. Hippolytum, 1. Decembris 1938

+ Michael Memelauer
Episcopus

Re1atio

supra statu dioecesis S. Hippolyti (St. Poelten) in Germania
pro VI. Quinquennio
juxta decretum S. Congreg. Consist. die 4. Novembris 1918.

Caput I.

Generalia de statu materiali personarum et locorum.

1. Indicet Ordinarius nomen et cognomen suum, aetatem, originis locum, et institutum religiosum, hoc est religionem, si ad aliquam pertineat; quando fuerit consecratus, vel, si Abbas sit, benedictus; quando dioecesis regimen susceperit. Si Episcopum Auxiliarem habeat, an datus sit personae vel dioecesi.
Michael Memelauer, natus 23. Septembris 1874 in Sindelburg, dioecesis S. Hippolyti in Austria, electus 18. Aprilis 1927, consecratus 25. Maii 1927 et in possessionem dioecesis introductus 31. Maii 1927.

2. Breviter exponat quaenam sit origo dioecesis, quinam eius titulus seu gradus hierarchicus, quae privilegia potiora; si metropolitana sit, an et quas habeat suffraganeas sedes; et quem Ordinarium appellationis iuxta Codicem, can. 1594 § 2, teneat; si vero suffraganea sit, quem Metropolitam habeat; et num apud illum, vel apud alium Antistitem pro conferentiis episcopalibus conveniat; si denique nulli Metropolitae suffragetur, quem Metropolitam pro Concilio provinciali, pro conferentiis et pro iudicio appellationis teneat iuxta cann. 285, 292 et 1594 § 3.
Dioecesis S. Hippolyti (St. Poelten) in Germania, prius Austria, sita est. Eiusdem territorium usque ad annum 1785 jurisdictioni Episcopi Passaviensis in Bavaria subjectum erat. Sede Apostolica approbante Episcopus Passaviensis die 4. Julii 1784 declaravit, se jurisdictione in istud territorium decessurum esse et Ss. D. D. Pius VI. Bulla de die 4. Februarii 1785 duos circulos Austriae inferioris in novam dioecesim „S. Hippolyti" nominatam circumscripsit et simul episcopatu Neostadiensi suppresso et exstincto Episcopum Neostadiensem evocavit ad S. Hippolyti dioecesis regimen.
Quoad causas ecclesiasticas sedis episcopalis Sanhippolytana non gaudet privilegiis seu praerogativis. Archiepiscopus Viennensis jure metropolitano super hanc dioecesim S. Hippolyti gaudet. Conferentiae episcopales quotannis apud Metropolitam celebrantur.

3. Dicat praeterea:
a) quinam locus residentiae Ordinarii, cum indicationibus ad epistolas inscribendas necessariis;
b) quaenam amplitudo dioecesis, ditio civilis, caeli temperies, lingua;
c) quaenam summa incolarum et praecipua oppida; quot inter incolas sint catholici; si autem varii adsint ritus, quot catholici in singulis, et si acatholici inveniantur, quot sint, et in quales sectas dividantur;
d) qui numerus sacerdotum saecularium, clericorum et alumnorum seminarii;
e) utrum adsit Capitulum cathedrale, an potius coetus consultorum dioecesanorum; an adsint alia Capitula, vel sacerdotum coetus instar Capitulorum, seu Communiae, et quot;
f) in quot vicariatus foraneos, decanatus, archipresbyteratus aliasve circumscriptiones dioecesis divisa sit; quot sint paroeciae, cum numero fidelium earum quae maximae vel minimae sunt; an

adsint paroeciae per linguas seu nationes distinctae, et an per familias et non territorio divisae, et quo iure; quot aliae ecclesiae vel oratoria publica adsint; sitne sacer aliquis locus celeberrimus, et qualis, cann. 216, 217;
g) utrum et quaenam religiones virorum habeantur, cum numero domorum et religiosorum sacerdotum;
h) utrum et quaenam religiones mulierum, cum numero domorum et religiosarum.
a) locus residentiae Ordinarii est „St. Poelten" in Germania, Austriae inferioris.
b) Ad dioecesim pertinent duo circuli Austriae inferioris, nempe circulus supra silvam Viennensem et supra montem Manhart. Territorium dioecesis complectitur spatium 185 milliarium quadratorum.
Dioecesi S. Hippolyti adjacet ex parte orientali archidioecesis Viennensis, ex parte meridionali dioecesis Secoviensis in Styria, ex parte occidentali dioecesis Linciensis in Austria superiori et ex parte septentrionali dioecesis Budvicensis et Brunensis in Cecho-Slovakia. Dioecesis habet coelum salubre. Lingua inter incolas usitata est germanica.
c) Summa incolarum in dioecesi est 644.700. Inter has incolas sunt 633.800 Catholici, 7300 Acatholici (Lutherani), 1600 Judaei, reliqui confitentur aliam vel nullam religionem.
Praecipua oppida sunt: St. Poelten, Amstetten, Waidhofen, Krems, Zwettl, Gmünd.

d) Numerus sacerdotum saecularium:	488
Numerus sacerdotum regularium:	371
Numerus alumnorum in semin. majori:	98
Numerus alumnorum in semin. minori:	200

e) Est unum Capitulum cathedrale in St. Poelten cum 8 Canonicis, inter quos sunt tres dignitarii (praepositus, decanus, scholasticus).
f) Decanatus seu vicariatus foranei sunt 27 et 405 parochiae; quoad numerum fidelium sunt maximae: St. Poelten ad SS. Trinitatem: 15.300, St. Poelten ad Assumptionem B.M.V.: 10.500, Krems: 14.500, Amstetten: 9.800, Waidhofen ad Ybbisam: 7400 et aliae 30 parochiae, quae 4.000 - 5000 catholicos numerant.
Quoad numerum fidelium minimae sunt: Neuhaus: 230, Spital: 200, Höhenberg: 280, Ried: 215, et aliae 15, quae 300 - 400 fideles numerant.
Parochiae per linguas seu nationes distinctae non adsunt.
Praeter 405 ecclesias paroeciales sunt 85 aliae ecclesiae publicae.
Ex dictis 405 ecclesiis parochialibus sunt 118 parochiae curae regularium demandatae.
Insuper exstant in dioecesi 85 ecclesiae, quas dicunt filiales, 53 oratoria in castellis nobilium, 38 oratoria in coemeteriis et 312 oratoria publica, in quibus celebratio missae intra juris limites concessa est.
Loci sacri, ad quos fideles peregrinantur sunt plures; celeberrimi sunt: Maria Taferl, Sonntagberg, Dreieichen, Langegg, Hoheneich.
g) Instituta religiosa virorum sunt 12 cum domibus et 371 sacerdotibus, 95 clericis et novitiis et 40 religiosis laicis.
h) Instituta religiosa mulierum sunt 20 cum 121 domibus et 1608 religiosis.

Caput II.

De administratione temporalium bonorum, de inventariis et archivis.

4. An et quomodo iuxta civiles loci leges, facultas possidendi, acquirendi et administrandi, quae ecclesiae propria est, sarta tectaque sit; an potius coarctata; et si ita sit, quaenam sit conditio cleri et ecclesiarum.

Ecclesia juxta vigentes leges civiles habet facultatem bona temporalia possidendi, aquirendi et administrandi.

5. An institutum sit penes Curiam Consilium administrationis et quibusnam constet; et num Episcopus in administrativis actibus maioris momenti illud audierit iuxta praescripta can. 1520.
Consilium administrationis institutum est et constat praeside ipso Ordinario et duobus viris idoneis, nempe Cancellario et Vicario generali. In administrationis actibus majoris momenti Ordinarius illud audit.

6. An administratores particulares, sive ecclesiastici sive saeculares, cuiusvis ecclesiae etiam cathedralis, aut loci pii canonice erecti, aut confraternitatum, reddant quotannis Ordinario rationem suae administrationis. Can. 1525.
Administratores cuiusvis ecclesiae etiam cathedralis et confraternitatum quotannis Ordinario rationem suae administrationis reddunt.

7. An servata sint praescripta can. 1523 circa modum administrationis, et confectionem librorum accepti et expensi; can. 1526 de non inchoandis litibus sine Ordinarii scripta licentia; can. 1527 de abstinendo ab actibus Ordinariam administrationem excedentibus; et can. 1544 seqq. circa congruam dotem, tabulas piarum fundationum, aliaque.
Praescripta Can. 1523 circa modum administrationis et confectionem librorum accepti et expensi, Can. 1526 de non inchoandis litibus sine Ordinarii scripta licentia, Can. l527 de abstinendo ab actibus ordinariam administrationem excedentibus et Can. 1544 squ. circa congruam dotem et tabulas piarum fundationum observantur.

8. An qui bona fiduciaria ad pias causas acceperint, servent quae can. 1516 statuit, praesertim circa rationem Ordinario reddendam.
Qui bona fiduciaria ad pias causas accipiunt, servant quae Can. 1516 statuit.

9. In venditione, oppignoratione, permutatione, locatione et emphyteusi bonorum servataene sint fideliter ab omnibus normae cann. 1530-1533, 1538-1542; et si non, quae remedia adhibita. Praecipua quae acta sunt his de rebus negotia referantur.
In venditione, oppignoratione, permutatione et emphyteusi bonorum normae Codicis et leges civiles servantur.

10. Circa decimarum et primitiarum solutionem serventurne laudabiles consuetudines, praecavendo tamen a dura exactione. Can. 1502.
Decimarum et primitiarum solutio non in usu est.

11. Circa oblationes in commodum paroeciae et missionis serventurne praescripta can. 1182 de earum administratione et ratione Ordinario reddenda; et collectores abstineantne a vexatoria et odiosa requisitione.
Oblationes in commodum paroeciae et missionis destitutae ab iis administrantur, qui juxta Can. 1182 ad hoc negotium vocantur. De earum administratione Ordinario ratio redditur.

12. Circa missarum stipem quomodo serventur quae can. 831 praescribit de taxa synodali; quae can. 835 de non colligendis a sacerdotibus missis, quibus intra annum ipsi satisfacere nequeant;

quae can. 841 de transmissione ad Ordinarium missarum exuberantium; quae cann. 843 et 844 de libro tam personali quam ecclesiarum proprio pro missis adnotandis.
Taxa circa missarum stipem per decretum Ordinarii consentiente Capitulo cathedrali definita est. Sacerdotes generatim missas non colligunt, quibus infra annum satisfacere nequeunt; tenentur elapso anno missas exuberantes ad Ordinarium transmittere. Rectores ecclesiae et alii sacerdotes missarum eleemosynas recipientes peculiarem habere debent librum, in quo notantur missarum receptarum numerus, intentio, eleemosyna et dies celebrationis.

13. An inventaria immobilium, mobilium et sacrae supellectilis uniuscuiusque ecclesiae, parochiarum, capitulorum, confraternitatum aliorumque piorum locorum, quae canonice erecta sint, confecta in duplici exemplari, alio pro pio opere, alio pro Curia episcopali, habeantur iuxta cann. 1296, 1522. Cautumne sit, et quomodo, ne morte rectoris ecclesiae, aut superioris pii operis, mobilia et supellectilia disperdantur aut subtrahantur. Cann. 1296, 1300-1302.
Inventaria immobilium, mobilium et sacrae supellectilis ecclesiarum parochialium et confraternitatum conficiuntur in duplici exemplari; alterum conservatur in tabulario administrationis, alterum in archivo Curiae.
Cautum est, ne morte rectoris ecclesiae mobilia et supellectilia disperdantur, quia omnes clerici beneficiarii obligatione tenentur curandi testamento, ut canonica praescripta debitum effectum etiam in foro civili sortiantur. Adveniente ipsorum morte decanus non solum sacram supellectilem sed etiam libros, aliaque documenta, quae ad ecclesiam pertinent et in eorum domo reperiuntur, occupat. Etiam stipendia residua a decano accipiuntur.

14. An Episcopus archivum habeat ad tramitem cann. 375-378 erectum et custoditum et cum documentis et libris de quibus in cann. 470 § 3, 1010, 1047, 1107; a quo tempore documenta incipiant, et an pergamenae et incunabula habeantur; catalogine confecti sint; an aliud quoque secretum archivum, vel saltem armarium obseratum, in qua scripturae secretae custodiantur, servatis regulis cann. 379-380.
Episcopus habet archivum seu tabularium dioecesanum in quo instrumenta et scripturae, quae negotia dioecesana tum in spiritualia tum temporalia spectant, custodiuntur. Archivum semper est clausum et nemini licet illud ingredi sine Episcopi et Cancellarii licentia. In hoc archivo custodiuntur etiam authenticum exemplar librorum paroecialium ad Curiam episcopalem fine cuiuslibet anni missorum, librum, in quo nomina singulorum ordinatorum notantur cum documentis eorum, rescripta S. Congregationum quoad dispensationes pro foro externo et interno in causis matrimonialibus. Matrimonia conscientiae in peculiari libro adnotanda hucusque non contracta sunt. Episcopus habet armarium observatum [!] in qua [!] scripturae secretae custodiuntur.

15. An ecclesia cathedralis, collegiatae, paroeciales, confraternitates et pia loca canonice erecta sua quoque archiva detineant, cum documentis cuicumque piae causae propriis, cum inventariis mobilium et immobilium et cum catalogo omnium documentorum; et exemplar eiusdem catalogi exhibitumne fuit Curiae episcopali, et in archivo Curiae repositum iuxta can. 383.
Ecclesia cathedralis, paroeciales et confraternitates sua quoque archiva detinent cum documentis cuiuscumque piae causae propriis, cum inventariis mobilium et immobilium. Exemplar documentorum et inventariorum in Curia episcopali repositum est.

Caput III.
De fide et cultu divino.

16. Utrum graves errores contra fidem serpant inter dioecesis fideles; vel aliqua praxis superstitiosa aut ab institutis catholicis aliena in dioecesi vigeat; an modernismi, theosophismi, spiritismi lues dioecesim infestet, et an aliqui e clero eisdem erroribus infecti sint. Quaenam huius mali fuerit, vel adhuc sit causa.
Adsitne consilium a vigilantia, quot personis constet, et quo fructu munera sua expleat.
An professio fidei cum iuramento antimodernistico exigatur, et ab omnibus ad quos spectat fideliter praestetur iuxta can. 1406 et decretum S. Officii 22 Martii 1918.
Graves errores contra fidem inter dioecesis fideles non serpunt. Utique in civitatibus non pauci indifferentismi lue infecti sunt et in centris industrialibus operarii permulti Socialismo et Communismo inhaerent.
Unione Austriae cum Germania perfecta in urbibus dioecesis circiter 1% indifferentium a fide catholica defecerunt et sese „gottgläubig" declaraverunt.
Modernismi, theosophismi, spiritismi lues dioecesim non infestat. Clerus eisdem erroribus non infectus est.
Consilium a vigilantia in dioecesi constitutum est, constans duobus canonicis et uno professore S. Theologiae, qui hucusque causam interveniendi non habuerunt. Professio fidei cum juramento antimodernistico exigitur et ab omnibus, ad quos spectat, fideliter praestatur.

17. Utrum divinus cultus libere exerceatur; sin minus, unde obstacula proveniant: a civilibusne legibus, an ab hostilitate perversorum hominum, vel ab alia causa; quaenam ratio suppetat ad ea amovenda et num adhibeatur.
Cultus divinus in dioecesi libere exercere potest et revere exercetur.

18. An ecclesiae iura circa coemeteria sarta tectaque sint et canonicae de his leges servari possint et serventur. Cann. 1205 seqq.
Coemeteria ecclesiae propriae in permultis parochiis exstant; in aliis coemeteria sunt societatis civilis propria, quae etiam benedicuntur. Acatholici in his coemeteriis interconfessionalibus reservatum spatium non benedictum habent. Quaelibet parochia habet suum coemeterium apte clausum et caute custoditum. Religiosi exempti fere in omnibus monasteriis coemeterium proprium habent a coemeterio laicorum distinctum.

19. Utrum in cultu divino, in sanctorum, sacrarum imaginum et reliquiarum veneratione; in sacramentorum administratione necnon in sacris functionibus, sive quoad ritus sive quoad linguam et cantum, leges canonicae ac liturgicae serventur. An in his, et quaenam, irrepserint singulares consuetudines; sitne cura ut prudenter submoveantur, an potius tolerentur, et quanam de causa. Can. 731 seqq.; can. 1255 seqq. Adsintne in ecclesiis picturae, statuae aliaque a sanctitate loci aliena, vel minus consona liturgicis legibus; et quid fiat ut amoveantur. Arceanturne semper a domo Dei profani conventus et nundinae etiam ad pias causas. Can. 1178.
In cultu divino, in Sanctorum, sacrarum imaginum et reliquiarum veneratione, in sacramentorum administratione, nec non in sacris functionibus, sive quoad ritus, sive quoad linguam et cantum leges canonicae et liturgicae observantur.
In ecclesiis picturae, statuae aliaque a sanctitate aliena vel minus consona liturgicis legibus non adsunt. Profani conventus et nundinae a domo Dei arcentur.

20. Utrum numerus ecclesiarum in singulis oppidis vel paroeciis fidelium necessitati sufficiat.

Numerus ecclesiarum in singulis oppidis et paroeciis fidelium necessitati adhuc sufficit. Lustro elapso tres novae ecclesiae paroeciales exstructae sunt et quidem in Spratzern, Sigmundsherberg et Ober-Wagram.

21. An generatim ecclesiae mundae sint, decenter ornatae et supellectili sufficienti instructae. Adsintne egentes, squalidae, fatiscentes, et an et quid agatur ut reficiantur.
Recenseantur ecclesiae, si adsint, structurae arte, picturis aut pretiosa supellectili insignes: et dicatur num congrua de his omnibus cura adhibeatur.
Ecclesiae generatim mundae et decenter ornatae et supellectili sufficienti instructae sunt. Haud paucae ecclesiae splendore excellunt; multis in locis parochi et fideles adlaborant, ut decus ecclesiarum augeatur.
Ecclesiae structurae arte, picturis et pretiosa supellectili insignes adsunt nonnullae; praecellunt praesertim ecclesia cathedralis, ecclesiae in Krems, Waidhofen, Maria Taferl et ecclesiae monasteriorum in Zwettl, Lilienfeld, Göttweig, Herzogenburg, Melk, Seitenstetten, Altenburg, Geras. De his omnibus congrua cura adhibetur.

22. An ingressus in ecclesias, dum sacra aguntur, sit, prout debet, prorsus absolute semperque gratuitus. Can. 1181.
Ingressus in ecclesias, dum sacra aguntur, semper gratuitus est, ita ut quilibet, etiam pauperrimus absque gravamine libere ingredi ibique adstare valeat.

23. An ecclesiae rite custodiantur ne furtis et profanationibus obnoxiae fiant, et eae in quibus SS. Eucharistia asservatur, praesertim paroeciales, quotidie per aliquot horas fidelibus pateant iuxta can. 1266. Quomodo observentur: cann. 1267 et 1268 circa custodiam SSmi Sacramenti in uno tantum loco et altari; et circa decorem et ornamentum praecellentissimum altaris eiusdem; can. 1269 circa tabernaculi statum; can. 1271 circa lumen coram SSmo.
Ecclesiae rite custodiuntur, ne furtis vel profanationibus obnoxiae fiant; ecclesiae paroeciales, in quibus Ss. Eucharistia asservatur, quotidie per totam diem, vel saltem per aliquot horas fidelibus patent. Ss. Eucharistia habitualiter in uno tantum ecclesiae altari, regulariter in altari majori custoditur excepta ecclesia cathedrali. Altare, in quo Ss. Eucharistia asservatur, est regulariter prae aliis ornatum. Particulae consecratae toties renovantur, quoties pro locorum conditione necessarium est. De regula renovatio alternis saltem hebdomadibus fit. Tabernaculum immobile in media altaris parte positum est, undequaque solide clausum et decenter ornatum. Clavis tabernaculi diligentissime a sacerdote custoditur. Coram tabernaculo, in quo Ss. Eucharistia asservatur lucet lampas die ac nocte.

Caput IV.
De iis, quae ad Ordinarium pertinent.

24. Indicet Ordinarius quibus redditibus ipse qua talis fruatur, sive sint ex bonis immobilibus, ex publico foenore vel aerario, ex incertis Curiae, ex dioecesis contributione, sive ex aliis causis: et an sibi sufficientes sint; qualem domum episcopalem inhabitet, et cum quibusnam convivat: an et quale cathedraticum exigat iuxta can. 1504; an et quales alias exactiones forte imposuerit iuxta cann. 1505, 1506; utrum aliquo aere alieno sive qua Ordinarius, sive qua persona privata gravetur; et qua ratione eius exstinctioni consulat.

Redditus Ordinarii S. Hippolyti sunt per annum 16.000 RM ex bonis mensae episcopalis. Ex hac summa quotannis sub titulo vectigalium et tributuum publicorum haud parva summa detrahitur. Redditus sufficientes sunt, ita ut mensa episcopalis aere alieno non gravetur.
Domus quam Episcopus in urbe Sanhippolytana inhabitat, non est Ordinario sed fundo sic dicto religionis propria et est pars illius aedificii, quod usque ad erectionem sedis episcopalis Sanhippolytanae monasterium Canonicorum juxta regulam S. Augustini fuit.
Episcopus convivit in residentia cum secretario sacerdote et familiaribus, qui bonae famae gaudent.
Cathedraticum numquam in dioecesi in usu fuit et non exigitur. Etiam aliae exactiones praeter tributum pro Seminario non impositae sunt.

25. An episcopales aedes et bona mensae sive mobilia sive immobilia, accurato inventario confecto, curaverit iuxta praescripta cann. 1483, 1299 § 3 et 1301.
Inventarium confectum est, in quo omnia utensilia et bona mobilia et immobilia mensae episcopalis addicta exprimuntur et describuntur, quod inventarium sede vacante interveniente Capitulo cathedrali successori traditur.

26. An in ultima sedis vacatione praeter Vicarium Capitularem oeconomus quoque constitutus fuerit pro mensae bonis et res bene gestae fuerint iuxta cann 432, 433.
In ultima sedis vacatione praeter Vicarium Capitularem etiam oeconomicus pro mensae bonis juxta leges ecclesiasticas a Capitulo cathedrali constitutus est.

27. Quomodo residentiae legi satisfaciat; qua frequentia pontificalia peragat, conciones habeat et pastoralibus litteris clerum et populum instruat; quomodo caveat ut ecclesiasticae leges notae fiant, et ut ab omnibus fideliter serventur. Can. 336.
Praecepto residentiae religiosissime satisfeci. Sacras functiones, quae in Ceremoniali Episcoporum et in Pontificali Romano actus episcopi assignantur, pontificalia per annum diebus festis majoribus peregi. Variis occasionibus tum in civitate Sanhippolytana tum in aliis dioecesis locis sermones sacros et conciones habui. In omnibus visitationibus canonicis infra missam verbum divinum praedicavi. Pastoralibus litteris clerum ac populum instruxi et curavi, ut leges ecclesiasticae et mandata Summi Pontificis per folium dioecesanum nota fiant et observantiam legum ecclesiasticarum urgebam.

28. Qua frequentia sacramentum confirmationis administret; et quomodo provideat, si ipse per se omnium necessitatibus consulere nequeat. Serventurne in huius sacramenti collatione regulae de aetate confirmandorum et de patrinis.
Sacramentum confirmationis in ecclesia cathedrali in hebdomada Pentecostes administravi. In reliquis dioecesis ecclesiis paroecialibus una cum canonica visitatione jungebatur. In collatione huius sacramenti canonicae regulae de aetate confirmandorum et de patrinis servantur.

29. Quot in quinquennio sive per se sive per alium ad sacros ordines promoverit. Et an servaverit leges de non promovendis:
a) qui necessarii non sint vel utiles iuxta can. 969;
b) qui saltem integrum theologiae curriculum in seminario non peregerint. Can. 972 § 1.
An numerus ordinatorum par fuerit necessitati dioecesis. An aliquem incardinaverit, qua de causa, et num iuxta legem can. 111 seqq.

In Quinquennio elapso per me 95 ad ordines majores promoti sunt, et quidem 77 saeculares et 18 regulares. Omnes ad ordines promoti sunt necessarii et utiles ecclesiis dioecesis. Omnes ordinati integrum theologiae cursum in Seminario peregerunt. Numerus ordinatorum non par fuit necessitati dioecesis. Incardinati sunt duo sacerdotes propter penuriam cleri. Leges Can. lll squ. observatae sunt.

30. An servatae sint regulae can. 877 seqq. in concedenda facultate vel licentia sacramentales confessiones audiendi; et can. 893 seqq. circa casus reservatos.
Jurisdictio ad audiendas confessiones iis tantum concessa est, qui idonei per examen reperti sunt. Nunc temporis propter mutatas temporum circumstantias casus reservati in dioecesi non sunt.

31. Circa sacram praedicationem, an consuluerit ut iuxta Const. S. P. Benedicti XV et normas a S. C. Consistoriali datas die 28 Iunii1917 omnia rite procederent; ac maxime ut servarentur praescripta can. 1340 seqq. circa licentiam concedendam et can. 1347 circa modum et argumentum concionandi. An curaverit ut votum a can. 1345 expressum de brevi aliqua homilia in omnibus missis festivis habenda sensim ad effectum ducatur.
Licentia concionandi tantum sacerdotibus, de quorum bonis moribus et sufficienti doctrina constat, concessa est et circa modum concionandi leges ecclesiasticae observantur. In missis, quae diebus festis de praecepto et dominica celebrantur, in omnibus ecclesiis paroecialibus fit concio ad populum.

32. An et quo fructu avertere pro viribus studuerit fideles a nuptiis cum acatholicis, infidelibus, aut impiis iuxta cann. 1060, 1064, 1065, 1071.
Quoad nuptias cum acatholicis leges ecclesiasticae rite observantur. Fideles a mixtis nuptiis absterrentur et si cuiusmodi nuptiae impediri nequeunt, curant pastores, ne contra Dei et ecclesiae leges contrahantur et cautiones praescriptae semper exigantur.

33. An in quinquennio totam dioecesim ipse per se, aut per alium visitaverit iuxta cann. 343-346. An praeter loca et res, libros et archiva, personas quoque clericorum visitaverit, eos singillatim audiendo, ut cognoscat quae sit uniuscuiusque vitae ratio, quae confessionis frequentia etc. An inspexerit quoque quae habentur circa legatorum adimplementum et missarum manualium satisfactionem ac stipem, et an constiterit omnia ad legis normam procedere iuxta cann. 824-844. Et si abusus aliquos hac in re detexit, referat.
Dioecesis per me et decanos et archidecanos quotannis visitatur. Per quotannis 26 parochiae visitantur. Claustra et instituta religiosa a commissariis episcopalibus visitantur.
Praeter loca, res, libros et archiva in paroeciarum visitatione etiam visitationem personalem cleri peregi eos singillatim audiendo si circumstantiae hoc postulaverunt. Legatorum adimplementum et missarum manualium satisfactionem ac stipem inspexi. Omnia juxta Can. 824 - 844 fiunt. Abusus in hac re non detectus est.

34. Utrum et quomodo dioecesanam synodum celebraverit, et quando novissima synodus congregata fuerit. Cann. 356-362.
Novissima synodus dioecesana 1937 juxta praescripta Can. 356 - 362 celebrata est.

35. Si sit metropolitanus aut conferentiarum episcopalium praeses: an et quando concilium et quando conferentias convocaverit; quinam interfuerint; et quo fructu res cesserit. Cann. 283-

292. Ceteri Episcopi: an concilio provinciali, et conferentiis ipsi per se, aut saltem per procuratorem, interfuerint. Can. 287.
Conferentiis episcopalibus in sede Metropolitana convocatis semper interfui.

36. Quomodo se habeat cum civili loci auctoritate; an episcopalis dignitas et iurisdictio sarta tecta ita semper servari potuerit, ut numquam, servilitate erga humanas potestates vel alio modo, detrimentum libertati et immunitati ecclesiae, aut dedecus statui ecclesiastico obvenerit.
Inter civilem auctoritatem et inter Episcopum usque ad unionem Austriae cum Germania concordia fuit.

Caput V.
De Curia dioecesana.

37. Utrum Curia dioecesana aedes proprias, sufficientes et convenientes habeat; et si non, an et quomodo huic defectui consuli queat. Exhibeatur prospectus officialium Curiae episcopalis, adiectis iudicibus synodalibus, examinatoribus, parochis consultoribus, censoribus librorum aliisque peculiaribus administris. Can. 363 seqq.
Curia dioecesana non habet aedes proprias, sed in aedibus, quae in erectione sedis episcopalis pro episcopo et capitulo destinata sunt, locum habet. Pars harum aedium pro Curia est sufficiens et conveniens.
Ad Curiam dioecesanam pertinent: Vicarius Generalis Carolus Forstner, praepositus Capituli cathedralis; Cancellarius Michael Distelberger, Canonicus Capituli cathedralis; Joannes Pretzenberger, 1. Secretarius; Dr. Leopoldus Schmid, Notarius episcopalis; Carolus Heinrich, 2. Secretarius; Wilhelm Müller, Revisor.
Officialis Dr. Joannes Litschauer, Scholasticus Capituli cathedralis; Promotores justitiae et defensores vinculi: Dr. Carolus Schmid, professor s. Theologiae; Dr. Josephus Weichselbaum, parochus in St. Margarethen; Dr. Joannes Steiner, professor s. Theologiae; Dr. Leopoldus Schmid, notarius episcopalis; Judices synodales et examinatores: 10 Rev. Dom. Canonici Capituli cathedralis et professores s. Theologiae; Consultores: Tres parochi, tres Notarii, 10 Censores librorum.

38. De qualitatibus et opere Vicarii generalis et aliorum praecipuorum ministrorum adumbratio aliqua fiat.
Vicarius Generalis est vir apprime in rebus ecclesiasticis eruditus, qui apud clerum et populum magna aestimatione gaudet. Etiam alii ministri Curiae ad amussim officium suum implent.

39. Quinam sint Curiae proventus sive ex taxis, sive ex multis pecuniariis, sive ex aliis titulis: et quomodo erogentur.
Curiae proventus sunt ex taxis partim e fundo religionis. Erogantur in sustentationem curialium.

Caput VI.
De Seminario.

40. Si dioecesis seminario careat, quomodo consulatur pro comparandis sacerdotibus dioecesi necessariis. An studium sit seligendi bonae spei iuvenes, e dioecesi oriundos, ad clerum indigenam creandum; quo fructu et ubinam educentur. Can. 1353.

In dioecesi adest seminarium majus. Sacerdotes dant operam ut pueros indicia ecclesiasticae vocationis praebentes a saeculi contagiis arceant et germen vocationis in eis foveant.

41. Si seminarium adsit, referatur enucleate:
a) de numero et statu eorum qui externam disciplinam regunt, qui spiritualiter alumnos dirigunt, qui docent, qui discunt;
b) de statu aedium et rusticationis domus;
c) de redditibus et oneribus, hoc est de statu activo et passivo pii instituti;
d) de iis quae videantur necessaria ad meliorem Seminarii statum.
a) In seminario majori in St. Poelten est Regens Dr. Joannes Landlinger, canonicus Capituli cathedralis, qui externam disciplinam regit et in seminario habitat. Eum in regimine adjuvat Subregens Dr. Leopoldus Schmutzer, tamquam oeconomicus, et rector spiritualis Dr. Aloisius Stoeger. Alumnos docent octo professores et quatuor extraordinarii docentes, viri probi et docti, qui non in seminario vivunt.
b) Seminarium regulis hygienicis respondet. Domus rusticationis non adest.
c) Redditus seminarii majoris nunc non sufficiunt ad alendos alumnos et professores. Est liberum ab oneribus.
d) Episcopus sacerdotibus tributum Seminaristicum imposuit et quotannis fideles adivit, ut victualia et pecuniam ad meliorem alumnorum sustentationem praestarent. Alumni quotannis pensionem 200 RM solvunt.
Praeter seminarium majus existebant in dioecesi duo seminaria minora, unum in Seitenstetten, alterum in Melk, quae nunc clausa sunt.

42. Distinctumne sit seminarium in maius et minus iuxta can. 1354 § 2.
Et si prudentia suaserit, aut dioecesis conditio exegerit, ut dumtaxat seminarium minus seu schola apostolica, uti vocant, constitueretur, dicatur ubinam maiores alumni educentur: num in seminario proprio provinciali, seu regionali, seu interdioecesano apostolica auctoritate constituto iuxta can. 1354 § 3. Et de eius statu adumbratio aliqua fiat.

43. An servatae sint regulae: can. 1356 circa tributum seminaristicum; can. 1357 circa visitationem alumnorum et regulas internas; cann. 1358, 1360, 1361 circa directionem disciplinarem, oeconomicam et spiritualem; can. 1359 circa deputatos; can. 1363 circa alumnos admittendos et excludendos; can. 1371 circa dimittendos aut expellendos; cann. 1364-1366 circa institutionem litterariam et scientificam, praesertim philosophiae et theologiae; can. 1367 circa pietatis exercitia; can. 1369 circa spiritum ecclesiasticum fovendum et urbanitatis leges tradendas.
Tributum Seminaristicum pro seminario majori inductum est et quidem 1 ½ %.
Seminarium saepius visitatur. In Seminario majori regens pro disciplina et subregens pro curanda re familiari oeconomiam administrant. Adest rector spiritualis.
Deputati pro disciplina et pro administratione bonorum temporalium constituti sunt et quidem canonici Capituli cathedralis Dr. Joannes Litschauer, Michael Distelberger, Conradus Sehner et Franciscus Laaber.
Praescripta Can. 1363 circa alumnos admittendos et excludendos et Can. 1371 circa dimittendos et expellendos rite observata sunt.
Studium philosophiae partim iam in gymnasiis tractatur, sed accuratius hoc Studium juxta mentem S. Thomae in seminario majori perficitur. Cursus philosophicus et theologicus quinquennio continetur et absolvitur.

Alumni juxta statuta et leges ecclesiasticas educantur et omni, quo potest fieri modo, pietas et disciplina excolitur. Praescripta Can. 1367 et 1369 observantur.

44. An Ordinarius curaverit ut aliquis alumnus pietate et ingenio praestans peculiaria Urbis collegia, vel universitates sive facultates a S. Sede in Urbe vel alibi probatas adiret, ut ibidem in studiis perficeretur iuxta can. 1380.
Curavi, ut aliqui alumni pietate et ingenio praestantes Universitates adirent. Nunc temporis duo alumni in Universitate Oenipontana studia perficiunt, ut gradus academicos assequantur.

Caput VII.
De clero generatim.

45. An clerus generatim habeat quo honeste vivere possit. An pro senibus et infirmis domus aut saltem subsidia adsint quibus adiuvari possint.
Clerus generatim nunc temporis honeste vivere potest. Pro senibus et infirmis propria domus dioecesana, in qua sustentantur, non adest. Unio quaedam, sic dicta „Unio s. Hippolyti" infirmos, in quantum potest, sublevat.

46. An habeatur domus propria pro spiritualibus cleri exercitiis; an etiam quo poenitentes recipiantur.
Domus propria pro spiritualibus cleri exercitiis non habetur. Sed clero in collegio Patrum Ss. Redemptoris et in seminario majori ad s. Hippolytum et in aliis monasteriis dioecesis occasio ad exercitia spiritualia praebetur. Nomina eorum, qui ad exercitia spiritualia conveniunt, in folio dioecesano publicantur. Non adest domus, in qua poenitentes recipiuntur.

47. Quo fructu Ordinarius curaverit ut clerici omnes ea adimpleant quae recensent:
can. 125 circa sacramentalem confessionem et pietatis exercitia; can. 126 circa periodicum recessum ad spiritualia exercitia; can. 130 circa examina annualia novorum sacerdotum; cann. 131 et 448 circa conferentias cleri; can. 133 circa cohabitationem cum mulieribus; can. 134 circa communem clericorum vitam, praesertim vicariorum cooperatorum cum suo parocho, can. 476 § 5; can. 135 circa recitationem officii divini; can. 136 circa habitus ecclesiastici et tonsurae delationem; can. 811 circa vestis talaris delationem in missae celebratione; can. 137 circa fideiussiones cavendas; cann. 138-140, 142 circa abstinentiam ab omnibus quae statum ecclesiasticum dedecent, a theatris et spectaculis mundanis et a negotiorum saecularium gestione
In quantum mihi notum est, clerici frequenter poenitentiae sacramento conscientiae maculas eluunt (Can. 125) et spiritualibus exercitiis statutis temporibus vacant (Can. 126).
Sacerdotes examen singulis annis per integrum triennium in diversis sacrorum scientiarum disciplinis subeunt secundum modum ab Ordinario determinatum (Can. 130).
Conferentiae a Codice iur. can. (Can. 131, 148) praescriptae, quae apud nos conferentiae pastorales nominantur, singulis annis in quolibet decanatu habentur et omnes sacerdotes conferentiis interesse debentur.
Quoad cohabitationem cleri cum mulieribus leges ecclesiasticae adimplentur (Can. 133).
Consuetudo vitae communis inter clericos eo modo apud nos viget, ut cooperatores unacum parocho in eadem paroeciali domo commorentur et haec consuetudo semper in dioecesi servatur (Can. 134). Officium divinum a clero, in quantum mihi cognitum est, religiose persolvitur. (Can. 135).

Clerici decentem habitum ecclesiasticum secundum legitimam consuetudinem deferunt (Can. 136, 811). A fideijubendo etiam de bonis propriis clerici se abstinent (Can. 137). Praescripta Can. 138 - 140, 142 circa abstinentiam ab omnibus quae statum ecclesiasticum dedecent, a theatris et spectaculis mundanis et negotiorum saecularium gestione observantur.

48. An et quot clericis licentiam concesserit, de qua in can. 139 § 3, operam suam praestandi in arcis seu mensis nummulariis parsimonialibus, cooperativis, ruralibus, aut similibus: an ratione communis boni, deficientibus laicis, et ob utilitatem religionis id concesserit; et num adhuc hae concessionis causae perseverent; an mensae nummulariae, in quibus clerici opus aliquod agunt, honestate personarum et principiorum tales sint, ut non dedeceat sacerdotem in iis partem habere; an in iisdem administratio ita recte geratur, ut omne absit decoctionis periculum, in quo sacerdotes convoluti maneant; et quomodo caverit de securitate huius notitiae; an denique qui hisce arcis applicati sunt a religiosa sacerdotalis vitae praxi deflexerint, et molestiam aliquam attulerint; et si ita sit, Ordinarius casus proponat et remedia suggerat.
Uno tantum parocho licentia data est operam suam praestandi in mensis nummulariis parsimonialibus. Licentia data est ratione boni communis.

49. An clerus praestet eam quam can. 127 praescribit obedientiam et reverentiam erga Ordinarium suum, et erga Apostolicam Sedem; et si sint qui graviter deficiunt, eos Ordinarius denunciet. Si adsit in dioecesi clerus diversi ritus et linguae, quaenam sit inter clericos caritas et quaenam Ordinario cura fuerit pro utrisque.
Clerus oboedientiam et reverentiam erga Ordinarium et erga Apostolicam sedem praestat. Clerus diversi ritus et diversae linguae in dioecesi non adest.

50. An generatim clerus officia obsequenter suscipiat, quae Ordinarius iuxta can. 128 eis committit; an habeantur, qui quamvis viribus polleant, otiosi tamen vivere malunt; si habeantur qui Universitates laicas frequentent, an hi servaverint ac servent leges a S. C. Consistoriali ad rem statutas; et si huiusmodi adsint, eos Ordinarius indicet.
Officia ab Episcopo clericis commissa libenter suscipiuntur, et implentur. Clerici otiosi non adsunt, quia propter sacerdotum penuriam in dioecesi vigentem omnes sacerdotes, qui viribus pollent, ad laborem vocantur.

51. An adsint sacerdotes qui in diariis et libellis periodicis scribant vel ea moderentur; et qua facultate et utilitate id peragant. Can. 1386 § 1.
Adsunt nonnulli sacerdotes, qui in diariis et libellis periodicis scribant et ea moderantur; hoc faciunt cum licentia Ordinarii et bono fructu et utilitate.

52. An adsint de clero qui cum scandalo diaria et ephemerides vel libros legant quae dedecent; qui factionibus municipalibus vel politicis indebite se immisceant; qui ad statum saecularem redacti sint, aut per nefas ad illum sponte sua sint regressi. Cann. 211-214; et quid fiat ad horum malorum remedium.
Non adsunt clerici, qui cum scandalo diaria et ephemerides vel libros legunt, quae dedecent. Sacerdotes rebus politicis et factionibus municipalibus indebite se non immiscent.
Ad statum saecularem pauci clerici minores regressi sunt, qui e seminario majori voluntarie aut coacte post susceptos ordines minores regressi sunt. Clericus major, qui cum licentia Apostolica ad statum laicalem rediit, non adest.

53. An et quo fructu aliquas ex poenis recensitis in can. 2298 Ordinarius irrogaverit, et casus graviores referat.
Duo sacerdotes in elapso quinquennio ad tempus suspensi sunt, quia propter delictum contra sextum decalogi praescriptum cum minoribus commissum a potestate civili incarcerati sunt.

Caput VIII.
De Capitulo.

54. Si desit Capitulum cathedrale, dicatur quot consultores dioecesani habeantur, et serventurne circa ipsos quae cann. 424-428 statuunt.
Capitulum cathedrale adest. Sunt octo consultores dioecesani.
Praescripta Can. 424 - 428 servantur.

55. Si adsit cathedrale Capitulum, dicatur quot dignitatibus et canonicis constet; adsintne officia canonici theologi et poenitentiarii et serventurne ab ipsis quae cann. 398-401 iubent; habeanturne alii beneficiati minores, et quot.
Capitulum cathedrale constat octo canonicis, quorum tres sunt dignitates, nempe praepositus, decanus et scholasticus. Adsunt officia canonici, theologi et poenitentiarii; serventur quae Can. 398 - 401 jubent. Alii beneficiati minores non habentur.

56. Exponatur quae sit dotatio Capituli seu beneficiatorum. In distributionum seu punctaturarum disciplina vigeantne et serventur regulae can. 395.
Omnes dignitarii et canonici Capituli cathedralis annua salaria ex fundo religionis habent, quae a gubernio solvuntur unicuique canonico juxta legem ab anno 1929 vigentem.
Distributiones quotidianae introduci nequeunt, quia propria fundatio Capituli deest. Sed in dignitates et canonicos negligentes pecuniariae mulctae constitutae sunt, quae distributionum locum habent. Etiam punctator nominatus est, qui absentes a divinis officiis quotidie notat.

57. Si adsint canonicatus aut beneficia patronata, curaveritne Ordinarius, et quo fructu, ut patroni spiritualia suffragia loco iuris patronatus, aut saltem loco iuris praesentandi, acceptarent, iuxta can. 1451.
Canonicatus aut beneficia patronatus non adsunt.

58. Adsintne statuta iuxta cann. 410 et 416.
Capitulum cathedrale habet statuta a die 14. Novembris 1876, in quibus juxta Can. 416 designatur norma ad quam canonici in servitio altaris funguntur per turnum, quae statuta ad amussim servantur.

59. Quot adsint canonici ad honorem; et serventurne de ipsis regulae can. 406.
In dioecesi septem canonici honorarii adsunt, qui ab Episcopo, audito Capitulo, nominantur.
Omnes Canonici sunt dioecesani.

60. Sede episcopali vacante, quaenam vigeat ratio providendi dioecesis regimini; servatane fuit, ultima vacationis vice, disciplina quam cann. 429-443 praescribunt.

Sede episcopali vacante Capitulum procedit ad electionem Vicarii capitularis. Ultima vacationis vice haec procedendi ratio rite servata fuit. Constitutio Vicarii capitularis et oeconomi per actum capitularem facta est.

61. Dicatur aliquid de modo quo Capitulum sacras functiones peragit, quo se gerit erga suum Ordinarium, et de aliis quae ad eius bonum nomen pertinent.
Capitulum sacrae functiones accurate peragit. Unio inter Ordinarium et Capitulum semper viguit.

62. Si adsint in dioecesi Capitula, praesertim insignia, vel Communiae cleri ad modum Capitulorum, Ordinarius de iis referat analoge ad ea quae pro cathedrali Capitulo sunt requisita.
Alia Capitula in dioecesi non adsunt.

Caput IX.
De Vicariis foraneis et parochis.

63. Referatur an Vicarii foranei adimpleant diligenter ea omnia quae can. 447 praescribit de vigilantia in ecclesiasticos viros sui ambitus seu districtus, de cura ut canonicae leges et decreta Ordinarii observentur, de aliisque; an paroecias juxta normas ab Ordinario datas visitent; et an quotannis rationem reddant Ordinario de statu sui vicariatus iuxta can. 449.
Vicarii foranei, etiam decani dicti, sunt 26. Omnia diligenter adimplent, quae in Can. 447 praescribuntur, et quidem a) de vigilantia in ecclesiasticos viros sui ambitus, b) de cura, ut canonicae leges et decreta Ordinarii observentur; ut debitae cautelae circa materiam Sacrificii eucharistici adhibeantur et sacrae functiones rite celebrentur, ut bona ecclesiastica diligenter administrentur et libri paroeciales recte conscribantur et asserventur.
Paroecias juxta legem dioecesanam quolibet anno visitant et elapso anno Ordinario de statu sui vicariatus rationem reddunt.

64. An paroeciae omnes de suo proprio pastore sint provisae; et serveturne lex a can. 460 lata de uno dumtaxat pastore in unaquaque paroecia habendo, reprobata qualibet consuetudine et revocato quolibet privilegio.
Paroeciae omnes de suo proprio pastore sunt provisae; sed propter penuriam sacerdotum saepius evenit, ut una vel altera parochia cum exiguo fidelium numero vacet et ad tempus a pastore viciniori administretur. Non in omnibus parochiis tot sacerdotes sunt, quot requiruntur. In unaquaque paroecia unus tantum parochus est, qui actualiter curam animarum gerit.

65. An adsint paroeciae amovibiles, quot, et qua de causa. An et quot unitae Capitulis sive cathedrali, sive collegiatis, domui religiosae, aut alii morali personae: et in hoc casu utrum serventur leges de vicario curato constituendo cum libero exercitio animarum curae iuxta statuta in cann. 415, 471 et 609 § 1. Et si religiosus sit parochus, an sarta tectaque sint quae Cann. 630, 631 hac de re praescribunt.
In Dioecesi paroeciae saeculares amovibiles non adsunt.
Domibus religiosis 118 inter 405 unitae sunt. Serventur leges de vicario curato constituendo cum libero exercitio animarum curae, assignata eidem congrua fructuum portione.
Parochiae 118 curae regularium demandatae sunt per incorporationem pleno jure monasteriis factam et tres parochiae non per incorporationem proprie factam, scl. parochia SS. Trinitatis in St. Poelten apud fratres minores S. Francisci, parochia S. Joseph in St. Poelten apud Carmelitas

non calceatos et parochia in Artstetten apud Oblatos S. Francisci Salesii, quae parochiae ab Episcopo suo tempore consentiente Capitulo hisce religiosis additae sunt. Praescripta Can. 630 et 631 in dioecesi semper observatae sunt.

66. An et quot adsint patronatui obnoxiae; an et quo fructu cura fuerit Ordinario ut patroni spiritualia suffragia loco iuris patronatus aut saltem loco iuris praesentandi acceptarent iuxta can. 1451; sin minus, an in praesentatione servatae sint leges a cann. 1457 seqq. latae, ac maxime a can. 1452 in casu electionis seu praesentationis popularis.
Parochiae fere omnes obnoxiae sunt juri patronatus laico. Liberae collationi episcopi tantummodo 27 parochiae subiciuntur. Elapso quinquennio tres patroni ecclesiastici et tres patroni laici Episcopo jus patronatus demandaverunt. Cura Episcopi erit, ut patroni loci jus patronatus spiritualia suffragia acceptent. In dioecesi non adsunt praesentationes populares ad beneficia curata, sed tantum ad 12 beneficia simplicia.

67. An provisio paroeciarum quae sunt liberae collationis fiat per concursum, et qua ratione concursus celebretur. Can. 455 seqq.
Provisio omnium parochiarum fit per concursum generalem.
Concursus hoc modo celebratur: Ad doctrinam in sacris disciplinis explorandam quotannis bina examina generalia pro concursu parochiali instituuntur, ita ut qui iisdem satisfecerunt, per sexennium ad munus parochiale adipiscendum habiles censeantur. Concursus quoad scientiam habetur per examinatores synodales ad sacram canonum normam electos.

68. Quibus redditibus parochi vivant, an ex immobilibus, ex publico foenore vel aerario, an ex incertis stolae, et fidelium vel dioecesis contributione. An commode generatim vivant, et an adsint qui egestate laborant. An domo propria paroeciali, saltem conducta eaque sufficienti, generatim instructi sint; et si non, an studium sit et probabilitas ut ea instrui valeant.
Parochi vivunt partim ex immobilibus, partim ex publico aerario et ex incertis stolae contributionibus. Generatim commode vivunt. Omnes paroeciae domo propria sufficienti instructae sunt excepta parochia Plankenstein, in qua parochus in castello quodam habitat.

69. An parochi generatim satisfaciant iis quae praescribunt: can. 463 § 4 circa gratuitum ministerium praestandum iis qui solvendo pares non sunt; can. 465 circa residentiam; can. 466 circa applicationem missae pro populo; can. 467 circa sacramentorum administrationem et animarum salutis zelum; can. 468 circa infirmorum curam; can. 469 circa vigilantiam ne errores contra fidem et vitia subrepant et circa opera caritatis, fidei et pietatis in paroecia instituenda et fovenda; can. 470 circa paroeciales libros recte conficiendos; circa exemplaria tradenda quotannis Curiae episcopali; can. 785 circa sacra olea a parochis loco decenti ac tuto custodienda.
Parochi generatim officiis suis sincere satisfaciunt. Gratuitum ministerium non denegant iis, qui solvendo pares non possunt.
Residentiam observant, obligationem applicandae Missae pro populo adimplent, sacramenta fidelibus administrant, animarum salutis zelum ostendunt, sedula cura aegros adjuvant et vigilant, ne errores contra fidem et vitia subrepant, opera charitatis, fidei et pietatis fovent, paroeciales libros conscribunt et diligenter asservant, quorum exemplaria quotannis Curiae episcopali traduntur, sacra olea in ecclesia in decenti custodia asservant.

70. Circa baptismum: an quaelibet ecclesia parochialis sacro fonte sit instructa iuxta can. 774, et quoties infantes sine periculo aut gravi incommodo ad paroecialem transferri nequeant, an parochus ad proximiorem ecclesiam vel publicum oratorium pro sacramento ministrando ultro libenterque accedat iuxta can. 775.
Quaelibet ecclesia parochialis baptismalem fontem habet.
In dioecesi baptismus semper in ecclesia ad fontem sacrum administratur, nisi propter infantis infirmitatem aut aliam justam causam exceptio admittatur. Si periculum in mora est, etiam baptismus in domibus privatorum confertur sed hoc raro fit certiorato Ordinario.
Etiam in oratorio publico intra fines paroeciae baptismus conferri potest, sed hoc tantum fit in casibus particularibus.

71. Circa SSmam Eucharistiam: an parochis cura sit studiumque indefessum ut, iuxta can. 863, fideles saepius et etiam quotidie pane Eucharistico reficiantur; ut iuxta can. 865 infirmi, dum plene sunt sui compotes, S. Viaticum suscipiant; ut iuxta cann. 1273,1274 et 1275 cultus SSmi Sacramenti augeatur, excitando fideles ad quotidianam missae adsistentiam, ad visitationem serotinam peragendam, exponendo statis temporibus SSmam Eucharistiam, aliaque utilia peragendo; ut iuxta can. 854, servata quidem parentibus et confessariis debita libertate ad iudicandum de sufficienti puerorum dispositione ad primam communionem, iidem parentes ne negligant officium suum, et alii abusus ne subrepant.
Parochi pro viribus curant fideles suos ad sacramentorum frequentiam et ad s. Communionem, etiam quotidianam excitare. Revera in multis parochiis non pauci fideles saepius, imo quotidie pane Eucharistico reficiuntur. Infirmi viaticum, dum pleni sunt sui compotes, suscipiunt. In nonnullis majoribus civitatibus, in quibus etiam fideles indifferentismi lue infecti sunt, saepius evenit ut parochus sero vocetur.
Fideles excitantur ad quotidianam missae assistentiam; pastores omnem curam indefessam habent, ut saltem diebus dominicis et festivis fideles in ecclesiam conveniant et SS. Sacramentum visitent. Saepius SS. Eucharistia exponitur ad adorationem. In nostra dioecesi perpetua SS. Sacramenti adoratio ante 45 annos introducta est et hisce diebus multi fideles ad sacramenta suscipienda accedunt. Haec adoratio ubique majori quo fieri potest solemnitate habetur.
Quoad pueros ad primam Communionem admittendos decretum S. Congreg. Sacr. de die 8. Augusti 1910 „Quam singulari” observatur. Curant parochi, ut parentes in hac re non negligant officium suum. Sunt nonnulli parentes in civitatibus et centris industrialibus, qui puerorum religiosam institutionem non tantum negligunt, sed pueros a s. Communione dehortantur et arcent.

72. Circa extremam unctionem: an parochis cura sit, ut hoc sacramentum ab infirmis recipiatur dum sui plene compotes sunt.
Parochis cura est, ut extrema unctio ab infirmis recipiatur, dum sui pleni compotes sunt.

73. Circa matrimonii celebrationem: an parochis omnibus cura sit diligens observandi quae praescripta sunt in Codice lib. III, tit. VII, circa libertatem status, impedimentorum dispensationem, sacros ritus, et adnotationem matrimonii.
Parochi etiam vigilant, ut circa matrimonii celebrationem omnia observentur, quae ab ecclesia circa libertatem status, dispensationem impedimentorum, sacros ritus et adnotationem in libris parochialibus praescripta sunt.

74. Circa catechesim: an ab omnibus parochis diligenter serventur quae praescribit can. 1330 circa peculiarem catechismum pro prima confessione et communione et pro confirmatione puerorum; et cann. 1331-1336 de catechismo diebus festis impartiendo tum pueris tum adultis.
Parochi eorumque cooperatores indefesse pueros in catechismo instruunt et per notabile tempus ad sacramenta poenitentiae et confirmationis rite suscipienda praeparant et peculiari studio pueros instituunt, ut sancte Sancta primum de altari libent.
Diebus Dominicis parochi catechismum fidelibus adultis, sermone ad eorum captum accomodatum, explicant.

75. Circa evangelii explanationem: an ab omnibus lex servetur can. 1344; circa sacras conciones: an statis quibusdam temporibus sacrae conciones frequentius habeantur ad normam can. 1346, et sacrae missiones locum habeant iuxta can. 1349.
Diebus dominicis ceterisque per annum festis de praecepto parochi verbum divinum praedicant. Tempore Quadragesimae sacrae conciones fere in omnibus paroeciis habentur, in ecclesia cathedrali etiam tempore Adventus. Sacrae missiones persaepe instituuntur et parochi curant ut Can. 1349 observetur. Via crucis, Rosarium, mensis Marianus, exercitia spiritualia, tridua spiritualia et alia similia ad augendam fidelium pietatem in tota dioecesi celebrantur et fidelibus commendantur.

76. An vicarii cooperatores aliique animarum curatores suis officiis laudabiliter fungantur iuxta can. 473 seqq.
Vicarii cooperatores et alii animarum curatores suis officiis perpaucis exceptis laudabiliter funguntur.

Caput X.
De religiosis.

77. An Ordinarius sive per se, sive per alium, quinquennalem visitationem domorum religiosarum peregerit iuxta cann. 512, 513: et quae notabiliora adnotanda habeat.
Domus religiosarum per commissarios episcopales juxta Can. 512, 513 visitatae sunt. Virgines in his domibus viventes ita religiose vivunt, ut fidelibus optimum exemplum praestant; statuta congregationum religiosissime observantur.

78. Utrum religiosi, sive viri, sive mulieres, vitam communem ducant; an sint qui habitent soli, vel in domibus privatis cum saecularibus, et quo iure; quae sit in utroque casu eorum fama; quaenam pro dioecesi utilitas; an catechismum tradant, si Ordinarius requisierit iuxta can. 1334; quo habitu incedant.
Religiosi, tum viri, tum mulieres vitam communem ducunt.
Nonnulli religiosi cum licentia suorum Superiorum extra monasterium vivunt et munere aut missarii aut oeconomi funguntur.
Fama religiosorum bona est. Multi religiosorum in paroeciis monasteriis incorporatis in cura animarum laborant, alii institutioni iuventutis adhuc operam dabant, sed nunc vetitum est. Patres Congregationis Ss. Redemptoris missiones sacras et exercitia spiritualia bono cum fructu habent.
Catechismum tradunt in parochiis regulares, qui in parochiis monasteriis incorporatis in cura animarum constituti sunt.
Religiosi habitu clericali incedunt.

79. Si quaestuantes adsint, sive viri, sive mulieres, an canonicae praescriptiones cann. 621, 622, 624 servaverint: an aliquod inconveniens acciderit, vel aliquid sit de hac re animadvertendum.
Quaestuantes religiosi, viri et mulieres, praecepta Cod. jur. can. servant et numquam aliquid inconveniens accedit.

80. Si congregatio aliqua dioecesani iuris, vel societas sive virorum sive mulierum in communi sine votis viventium habeatur, Ordinarius de ea, aut de eis, nomen dicat, finem, sodalium numerum, utilitatem, et si quae alia observanda habeat.
In dioecesi tantum una congregatio mulierum est juris dioecesani et quidem „Congregatio pauperum sororum scholarum". Finis huius congregationis est educatio puellarum adhuc bono cum fructu laborabant. Numerus sodalium est 370.

81. Referat Ordinarius an aliquod offendiculum cum religiosis habeat in suae iurisdictionis exercitio.
Offendiculum in exercitio jurisdictionis cum regularibus non habeo, quamvis in nostra dioecesi permulti religiosi exempti sunt.

82. Si adsint religiosi viri ordinibus sacris iam initiati, qui exclaustrati, saecularizati aut dimissi a religione fuerint, referat Ordinarius quid de ipsis dicendum iuxta cann. 639, 640, 669 seqq.
Religiosi saecularizati nonnulli in dioecesi sunt. Hi in cura animarum laudabiliter laborant. Exclaustrati et dimissi, in quantum scio, non adsunt.

83. De religiosis mulieribus in specie Ordinarius referat:
a) an observentur canonicae leges circa admissionem ad novitiatum, professionem, clausuram, confessarios ac bonorum temporalium administrationem iuxta cann. 512, 513, 520-527, 533-535, 547, 549, 550, 552, 600-605;
b) si quae monasteria monialium superioribus regularibus sint subiecta, an in casibus a iure statutis Ordinario subdantur iuxta cann. 500 § 2 et 615;
c) quae vitae activae sunt quibus diversis operibus se addicant, et quo fructu;
d) si sint quae infirmis in privatis domibus adsistant, aut rem domesticam in nosocomiis, Seminariis vel similibus virorum domibus gerant, an cautum sit a periculis quae in his adiunctis obversantur, et an aliquid habeatur deplorandum.
De religiosis mulieribus referre possum:
a) Canonicae leges circa admissionem ad novitiatum, professionem, clausuram, confessarios et bonorum temporalium administrationem rite observantur. Moniales cum clausura Apostolica et votis solemnibus in dioecesi non adsunt.
Congregationes virginum religiosarum in dioecesi existentes habent clausuram episcopalem cum votis simplicibus sive temporaneis sive perpetuis. Pro confessione monialium leges ecclesiasticae observantur.
Omnis domus religiosarum habet confessarium ordinarium et extraordinarium.
Dotes in fines convenientes erogantur. Ratio administrationis in instituto juris dioecesani quotannis Episcopo vel Commissario episcopali redditur.
Ante religiosae obitum dos non impenditur.
b) Monasteria superioribus regularibus subjecta non adsunt.
c) Religiosae partim vitam activam agunt: Hospitalia et orphanotrophia dirigunt, infirmis in domibus privatis auxilium ferunt et alia opera charitatis exercent. Aliae perpetuam adorationem S. Sacramenti colunt, paramenta sacra conficiunt aut vitam contemplativam agunt.

d) Sunt etiam, quae rem domesticam in nosocomiis et seminariis gerunt. Non habetur de iis aliquid deplorandum.

Caput XI.
De populo fideli.

84. Dicatur quinam sint generatim populi mores: quaenam vita christiana privata in familiis: quaenam publica in oppidis et civitatibus: an in externis pompis et solemnitatibus magis consistat, quam in vero pietatis spiritu. Et si sint differentiae notabiles unius loci ab alio, indicentur. Quid fiat ut christianae vitae professio, si paululum defecit aut a recta via declinavit, sensim reducatur.
Major dioecesanorum pars spiritu fidei et charitatis animata est et mores populi doctrinae christianae adhuc accomodati sunt. Vita privata, praesertim in familiis ruricolarum praeceptis divinis et ecclesiasticis correspondet; in oppidis et civitatibus vitia et scelera inveniuntur. Nunc temporis in oppidis non pauci inveniuntur, qui a fide catholica deficiunt et sese „deutschgläubig" declarant. Ut professio vitae christianae sensim reducatur, missiones et exercitia spiritualia habentur.

85. Qua reverentia clericos, et maxime Episcopum et S. Pontificem, populus prosequatur. Can. 119.
Clerici et fideles Episcopum et s. Pontificem reverentia prosequuntur. Non pauci Nationalsocialistarum et Bolschewikorum odio contra hierarchiam impleti sunt.

86. Quae sit observantia: can. 1248 circa praeceptum audiendi sacrum et abstinendi ab operibus servilibus diebus festis; cann. 1252, 1254 circa abstinentiam et ieiunium; can. 770 circa sollicitam baptismi collationem infantibus; can. 859 circa communionem paschalem: quot sint ex viris et ex mulieribus qui, cum sint professione catholici, nihilominus eam negligunt, facta proportione pro singulis centenis fidelium; can. 863 circa frequentem communionem; cann. 865 et 944 circa extrema sacramenta: an sint inter eos qui catholici censentur, qui haec sacramenta differunt, negligunt aut etiam recusant: et dicatur eorum numerus, habita proportione pro centenis; cann. 1203, 1239 seqq. circa cremationis reprobationem et funera: dicatur, servata proportione ut supra, quot ex iis qui catholici dicuntur funeribus mere civilibus seu irreligiosis sepeliantur: an id contigat ex nimietate taxarum stolae, an ex alia causa.
Dominicis et festivis diebus fideles generatim sacram missam audiunt et ab operibus servilibus abstinent. In urbibus dies Dominici et festivi deturpantur luxuriis et oblectationibus peccaminosis. Leges abstinentiae et jejunii apud rusticos observantur, non autem in urbibus. In nostra provincia ecclesiastica lex jejunii et abstinentiae notabiliter per facultatem Apostolicam moderata et temperata est.
Infantes fere in omnibus parochiis quam primum baptizantur. Sunt quidem, sed non multi, qui hoc sacramentum negligunt et administrationem huius sacramenti prohibent.
Praeceptum paschale a majori fidelium parte observatur. Mulieres minus quam viri catholici hoc praeceptum negligunt et in pagis fere omnes catholici communionem paschalem celebrant. In civitatibus et locis industrialibus multi a mensa eucharistica se abstinent.
Ex centenis singulis fidelium certe 80 praeceptum paschale implent.
Fideles frequenter ad s. communionem accedunt in urbibus et pagis. Juventus christiana per indefessum animarum pastorum zelum non tantum elementis fidei imbuitur, sed etiam ad frequentanda sacramenta invitatur bono cum successu.

Fideles qui graviter decumbunt, fere omnes s. sacramenta deposcunt et raro aegrotantes sine sacramentis discedunt. Raro evenit ut extrema sacramenta recusentur.
Fidelium corpora sepeliuntur. Ex iis, qui catholici dicuntur, quotannis vix decem ad cremationem transferuntur. Crematorium in dioecesi non adest.

87. Circa matrimonium: an matrimonia mere civilia, concubinatus et divortia habeantur, et qua proportione; an vitia contra sanctitatem matrimonii irrepserint; quid fiat ut haec mala removeantur.
Matrimonia mere civilia usque adhuc raro habentur, sed introducto jure matrimonii germanici in Austria augentur. In civitatibus et locis industrialibus concubinatus et divortia non pauca inveniuntur, forsan 2%. Parochi monentur, ut diligenter et caute fideles instruant de sanctitate et fine matrimonii et de conjugum officiis in „examine sponsorum". In matrimoniis mere civilibus pastores curant, ut postea etiam coram facie ecclesiae matrimonia valida fiant, si non impedimenta indispensabilia obstant et ad tollendos concubinatus pari omnem dant operam.

88. Ubi catholici cum acatholicis mixti sunt, et mixta matrimonia habentur, dicatur numerus horum matrimoniorum tum absolutus tum relativus ad matrimonia non mixta: quaenam exinde detrimenta religioni proveniant: an serventur ab his contrahentibus clausulae can. 1061.
Matrimonia mixta sunt perpauca, vix 20 per annum. Ex his matrimoniis mixtis hoc catholicae fidei detrimentum aliquoties provenit ut educatio prolis catholica negligatur, et interdum etiam fit, ut contra stipulationes factas universa proles in religione acatholica instituatur. Parochi omni studio ab huiusmodi contrahendis nuptiis fideles avertere curant.

89. De christiana educatione prolis: quomodo generatim parentes et qui loco parentum sunt, in sinu familiae satisfaciant gravissimae huic obligationi, de qua cann. 1113 et 1372: et quae cura sit ne ab hoc officio fideles deficiant.
Parentes usque adhuc generatim curant prolem in sinu familiae religiose educare. Inter Nationalsocialistas et Communistas sunt nonnulli, qui educationem prolis religiosam et moralem negligunt. Parentes iterum atque iterum monentur, ut prolem religiose educent.

90. De scholis: an in publicis scholis, praesertim elementaribus, servetur praescriptum can. 1373 de institutione religiosa puerorum. Et si non, qualibet de causa; an cura sit fidelibus et clero instituendi pro catholicis pueris scholas confessionales, eosque avertendi a scholis acatholicis, neutris, mixtis, iuxta can. 1374.
Usque adhuc in Austria in qualibet elementaria schola pueris pro eorum aetate institutio religiosa per duas horas in hebdomada tradita est. Etiam in scholis mediis discipuli pleniori religionis doctrina excoluntur per sacerdotes zelo et doctrina praestantes.

91. De conditione et statu scholarum confessionalium, praesertim elementarium, enucleate referatur: quomodo sustententur, a quot alumnis frequententur, qualique profectu. Et si scholae confessionales institui non potuerint, indicetur causa: et dicatur, an per varia opera- post-scholaria, hoc est oratoria festiva, Congregationes Marianas, scholas catechisticas, aliisve modis, cautum pro viribus sit praeservationi puerorum et puellarum.
Scholae proprie confessionales non adsunt. Usque adhuc multae puellae in scholis privatis a religiosis e.g. a virginibus anglicanis, a sororibus scholarum III. ord. S. Francisci et a filiabus divini Salvatoris instructae sunt; sed hae scholae per Nationalsocialistas clausae sunt.

92. De religiosis et piis laicorum associationibus; an adsint in dioecesi tertii Ordines saeculares, et confraternitates, illae praesertim Ssmi Sacramenti et Christianae doctrinae, aliaeque piae uniones potissimum pro iuvenibus: quo numero et quo religionis profectu.
Associationes piae et religiosae rite constitutae permultae adsunt, et quidem confraternitas Ss. Cordis Jesu, quae fere in omnibus paroeciis erecta est, uniones catholicae pro missionibus sublevandis, sodalitas Ss. Sacramenti. Adest sacerdotum associatio pro adoratione Ss. Sacramenti. Confraternitas christianae doctrinae in dioecesi nondum erecta est. In doctrina christiana pueri a sacerdotibus in scholis et diebus dominicis in ecclesia erudiuntur. Adsunt piae uniones potissimum pro juvenibus et quidem sodalitates Marianae. Associationes multum fructum afferunt.

93. An hae associationes servent omnes praescripta: can. 690 de subiectione erga Ordinarium; can. 691 de administrationis modo.
Sodalitates in dioecesi existentes ab ecclesiastica auctoritate erectae sunt et auctoritati ecclesiasticae subiciuntur.

94. An adsint inter catholicos associationes illae, quae sociales vocantur, agricolarum, operariorum, mulierum in hunc vel alium caritativum finem, vel mutuum subsidium; an asyla pro infantibus, patronatus pro iuvenibus, pro emigrantibus etc., circuli pro iuventute, laboratoria pro artificibus, vel pro puellis etc.: quo spiritu agantur: an directioni et moderationi Ordinarii et Apostolicae Sedis dociliter subsint: quaenam beneficia sive moralia sive temporalia praestent.
Associationes inter catholicos, quae sociales vocantur, multae aderant, sed nunc sunt deletae.

95. An cura sit ut qui hisce associationibus sive religiosis et piis, sive socialibus adscripti sunt, in fidei doctrina instituantur et christianam vitam ducant.
Curatur, ut associationibus religiosis adscripti in fidei doctrina instituantur et vitam christianam ducant.

96. An et qua diffusione ephemerides vel diaria obscoena, irreligiosa, modernistica vel liberalia dioecesim pervadant: an libri quoque huius generis diffusi sint; quid fiat ad tantum malum coercendum et quo fructu.
Nunc temporis solummodo ephemerides nationalsocialisticae divulgantur.

97. An massonicae sectae addicti, vel etiam massonicae tabernae in dioecesi habeantur: quanta et quali activitate operam adversus religionem moliantur; quid fiat ad occurrendum huic malo.
Sectae massonicae vetitae sunt.

98. An socialismi societates habeantur: quot numero, quanti momenti et quali religionis noxa: et quid fiat ad hanc avertendam.
Etiam societates socialismi interdictae sunt.

99. Utrum in exercitio iurium politicorum et civilium fideles catholici religionis bono et ecclesiae libertati pro viribus consulant.
Exercitium jurium politicorum quiescit.

Caput XII.

Judicium syntheticum Ordinarii circa dioecesis statum.

100. Denique Ordinarius, omnibus in universum complexis, dicat, praesertim in prima sua relatione, quid actu sentiat de materiali et morali conditione dioecesis, quae spes melioris status affulgeat, quaenam maiora discrimina immineant.
In sequentibus vero relationibus addat, quomodo et quo fructu ad effectum perduxerit monita et mandata, si quae S. Congregatio in sua responsione ad praecedentem relationem significaverit: et utrum progressus, regressus, an potius idem ferme persistens status in rebus fidei et morum haberi videatur in dioecesi: et quaenam de eo censeantur causae.
Omnibus in universum complexis de dioecesis conditione sequentia dicere possum:
a) Clerus totius dioecesis paucissimis exceptis zelo animarum et morum integritate praefulget et officia diligentissime adimplet.
b) Christifideles quoad majorem partem praecepta divina et ecclesiastica observant.
Deplorandum est periculum apostasiae, quod ex principibus nationalsocialismi originem ducit.
Anno elapso praescripta dioecesana in Synodo dioecesana canonibus C. J. C. accomodata sunt.
Cura Episcopi erat, ut patroni loci juspatronatus spiritualia suffragia acceptant, sed tantum in singulis casibus preces Episcopi exauditae sunt.

+ Michael Memelauer
Episcopus S. Hippolyti